

1. Shemot 6

ב וַיְדַבֵּר אֱלֹקִים, אֶל-מֹשֶׁה; וַיֹּאמֶר אֵלָיו, אֲנִי ה'. וְאַרְא, אֶל-אַבְרָהָם אֶל-יִצְחָק וְאֶל-יַעֲקֹב—בְּאֵל שַׁדַּי; וְשָׁמִי ה', לֹא נִוְדַעְתִּי לָהֶם. וְגַם הִקְמַתִּי אֶת-בְּרִיתִי אִתְּם, לָתֵת לָהֶם אֶת-אֶרֶץ כְּנָעַן--אֶת אֶרֶץ מִגְרֵיהֶם, אֲשֶׁר-גָּרוּ בָּהּ.

Elokim spoke to Moshe, and said to him, "I am YHVH. I appeared to Avraham, to Yitzchak and to Yaakov as E-I Shaddai, but My name YHVH I did not make known to them. I also established My covenant with them to give them the land of Canaan, the land of their dwelling, that they dwelt in.

2. Rashi Shemot 6:4

וגם הקמתי את בריתי וגוי' - גם כשנראיתי להם בא-ל שדי הצבתי והעמדתי בריתי ביני וביניהם: לתת להם את ארץ כנען -לאברהם בפרשת מילה נאמר: (בראשית יז א) אני א-ל שדי וגוי'. (בראשית יז ח) ונתתי לך ולזרעך אחריו את ארץ מגוריו. ליצחק: (בראשית כו ג) כי לך ולזרעך אתן את כל הארצות האל והקימותי את השבועה אשר נשבעתי לאברהם. ואותה שבועה שנשבעתי לאברהם באל שדי, אמרתי ליעקב: (בראשית לה יא - יב) אני א-ל שדי פרה ורבה וגוי' ואת הארץ אשר וגוי', הרי שנדרתי להם ולא קיימתי:

I established My covenant... - When I appeared to them as E-I Shaddai I set up and established a covenant between Me and them.

To give them the land of Canaan - to Avraham in the parsha of circumcision it says "I am E-I Shaddai" (Bereishit 17:1)... "I will give to you and to your descendants after you the land in which you live" (ibid. 8). To Yitzchak He said, "For to you and your descendants I will give all these lands and I will establish the covenant that I swore to Avraham" (ibid. 26:3). And that covenant which I swore to Avraham was with the name E-I Shaddai. I said to Yaakov, "I am E-I Shaddai, be fruitful and multiply... and the land that..." (ibid. 35:11-12). I promised all of them and have not yet fulfilled my promise.

3. Berachot 21a

מנין לברכת התורה לפניו מן התורה שנאמר (דברים לב) כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלהינו

From where do we learn the obligation to bless before learning Torah? The verse states, "When I call the Name of YHVH give greatness to our G-d" (Devarim 32).

4. Berachot 6a

מנין שאפילו אחד שיושב ועוסק בתורה ששכינה עמו שנאמר (שמות כ) בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליו וברכתיו

From where do we learn that even one person who sits and learns Torah that the Divine Presence is with him? The verse states, "Every place that I will mention My name I will come to you and bless you" (Shemot 20).

5. Chagiga 12a

אמר רב בשעה שברא הקב"ה את העולם היה מרחיב והולך כשתי פקעיות של שתי עד שגער בו הקב"ה והעמידו
והיינו דאמר ר"ל מאי דכתיב (בראשית לה) אני אל שדי אני הוא שאמרתי לעולם די

Rav said: When G-d created the world it was stretching and extending like two spindles of thread until G-d scolded it and it stopped.... This is like Reish Lakish who said: "What does the verse mean, "I am E-l Shaddai"? - I am He who said to the world 'enough!' (*dai*)

6. Zohar vol 3. 11b

תשיעאה (נ"א א"ל) שדי, דאמר לעלמא די, דהא די ספוקא הוא, וספוקא לא אתי לעלמא אלא מן צדיק דאיהו יסוד
עולם, דאמר לעולם די.

The ninth name of God is (E-l) Shaddai - that He said to the world 'Enough!' Because it was sufficient. This sufficiency only comes to the world from the tzadik who is the "foundation of the world" who said to the world 'Enough!'

7. Eruvin 100b

אמר רבי יוחנן אילמלא לא ניתנה תורה היינו למידין צניעות מחתול וגזל מנמלה ועריות מיונה דרך ארץ מתרנגול
שמפייס ואחר כך בועל:

Rabbi Yochanan said: If the Torah would not have been given we would learn modesty from cats, theft from ants, adultery from doves, *derech erez* from roosters who first appease, and then cohabit.

8. Tanna de-vei Eliyahu chapter 1

לשמור את דרך (שם) זו דרך ארץ, עץ החיים (שם) מלמד שדרך ארץ קדמה לעץ החיים. ואין עץ החיים אלא תורה
שנאמר עץ חיים היא למחזיקים בה (משלי)

"To guard the way" - this refers to *derech erez*. "The tree of life" - this teaches that *derech erez* came before the tree of life. The tree of life refers to Torah, as the verse states, "It is a tree of life to those that grasp it" (Mishlei).

9. Pirkei Avot 3:17

"רבי אלעזר בן עזריה אומר: אם אין תורה, אין דרך ארץ. אם אין דרך ארץ, אין תורה.

If there is no Torah there is no *derech erez*. If there is no *derech erez* there is no Torah.

10. Kiddushin 31a

דרש עולא רבה אפיתחא דבי נשיאה מאי דכתיב (תהילים קלח) יודוך ה' כל מלכי ארץ כי שמעו אמרי פיך לא נאמר אלא אמרי פיך בשעה שאמר הקב"ה (שמות כ) אנכי ולא יהיה לך אמרו אומות העולם לכבוד עצמו הוא דורש כיון שאמר (שמות כ) כבד את אביך ואת אמך חזרו והודו למאמרות הראשונות רבא אמר מהכא (תהילים קיט) ראש דברך אמת ראש דברך ולא סוף דברך אלא מסוף דברך ניכר שראש דברך אמת בעו מיניה מרב עולא עד היכן כיבוד אב ואם אמר להם צאו וראו מה עשה עובד כוכבים אחד באשקלון ודמא בן נתניה שמו פעם אחת בקשו חכמים פרקמטיא בששים ריבוא שכר והיה מפתח מונח תחת מראשותיו של אביו ולא ציערו אמר רב יהודה אמר שמואל שאלו את ר' אליעזר עד היכן כיבוד אב ואם אמר להם צאו וראו מה עשה עובד כוכבים אחד לאביו באשקלון ודמא בן נתניה שמו בקשו ממנו חכמים אבנים לאפוד בששים ריבוא שכר ורב כהנא מתני בשמונים ריבוא והיה מפתח מונח תחת מראשותיו של אביו ולא ציערו לשנה האחרת נתן הקב"ה שכרו שנוולדה לו פרה אדומה בעדרו נכנסו חכמי ישראל אצלו אמר להם יודע אני בכס שאם אני מבקש מכם כל ממון שבעולם אתם נותנין לי אלא אין אני מבקש מכם אלא אותו ממון שהפסדתי בשביל כבוד אבא.

Ulla Rabbah lectured at the entrance to the Nasi's house: What is meant by, All the kings of the earth shall make admission unto Thee, O Lord, For they have heard the words of Thy mouth? Not the word of Thy mouth, but 'the words of Thy mouth' is said. When the Holy One, blessed be He, proclaimed, "I am [the Lord thy God] and Thou shalt have none [other Gods before me]" the nations of the world said: He teaches merely for His own honour. As soon as He declared: "Honour thy father and thy mother", tgv they recanted and admitted [the justice of] the first command [too]. Raba said, [This may be deduced] from the following: The beginning of Thy word is true: 'the beginning of Thy word,' but not the end! But from the latter portion of Thy declaration it may be seen that the first portion is true.

It was propounded of R. 'Ulla: How far does the honour of parents [extend]? He replied: Go forth and see what a certain heathen, Dama son of Nethinah by name, did in Askelon. The Sages once desired merchandise from him, in which there was six-hundred-thousand [gold denarii] profit, but the key was lying under his father, and so he did not trouble him. Rab Judah said in Samuel's name: R. Eliezer was asked: How far does the honour of parents [extend]? Said he, Go forth and see what a certain heathen, Dama son of Nethinah by name, did in Askelon. The Sages sought jewels for the ephod, at a profit of six-hundred-thousand [gold denarii] — R. Kahana taught: at a profit of eight-hundred-thousand — but as the key was lying under his father's pillow, he did not trouble him. The following year the Holy One, blessed be He, gave him his reward. A red heifer was born to him in his herd. When the Sages of Israel went to him [to buy it], he said to them, 'I know you, that [even] if I asked you for all the money in the world you would pay me. But I ask of you only the money which I lost through my father's honour'.

11. Rav Shneur Zalman of Liady: Torah Ohr VaEra 56

וזהו וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי. פ"י בבחי' והמשכות בחי' שדי מלי' ברכות שדים שהם בחי' דדים וחלב להגדיל המדות אהבה ויראה כו' שהן הם בחי' האבות... אך ושמי ה' לא נודעתי להם. כי הנה אמרו רז"ל שקיים אברהם אבינו ע"ה את כל התורה עד שלא נתנה והיינו שקיים מעשה המצות מאהבה... מ"מ כל זה נקי עדיין בשם עבודת עבד ששומע בקול רבו ועושה ציוויו מאהבה ובשמחה ובטוב לבב וכן יצחק מיראה ופחד יצחק כו'. אבל משה רבינו ע"ה מדה אחרת היתה בו שאמר ונחנו מה בחי' בטול לגמרי לפיכך זכה שנתנה תורה על ידו בבחי' דבור ואמרו רז"ל שהיתה שכונה מדברת מתוך גרונו של משה כי לא שייך בחי' אהבה ותענוג רק בבחי' התגלות נגלות אור ה' להיות השראתו בתחתונים.

This is the meaning of “I appeared to Avraham, to Yitzchak and to Yaakov as E-I Shaddai.” This means the aspect and drawing down of the aspect of Shaddai which has the same root as “blessing of breasts (*shaddaim*)” which are the aspect of breasts and milk to increase the traits of love and fear.... This is the aspect of the Avot.... But “My name YHVH I did not make known to them” because our Sages have said that Avraham kept the entire Torah before it was given. This means that he performed the mitzvot from love... However this is called ‘service of G-d’ like a servant who listens to His Master’s voice and does his commands from love and with a good heart. Similarly Yitzchak served G-d through fear “and the Awe of Yitzchak”.

But Moshe Rabbeinu had a different relationship, because he said “what are we?” This is complete self-nullification. Therefore he merited that the Torah would be given through him with the aspect of speech. Our Sages have told us that the Divine Presence would speak from Moshe’s throat. For him the concepts of love and enjoyment were not relevant, but only the aspect of revelation when he revealed the light of G-d, to bring Him to rest His Presence in the lower worlds.

12. Rav Tzadok HaCohen: *Yisrael Kedoshim* chapter 7

וירא שהוא איש שדה. ויעקב יושב אהלים חשב שהוא בענין דרך ארץ שקדמה לתורה שהוא ע"ד ימי המעשה הקודמין לשבת. והא בלא הא לא סגי דמי שלא טרח בע"ש מה יאכל בשבת... ואם אין ד"א אין תורה וטוב תורה עם ד"א שיגיעת כו' וחשב דיעקב הוא תורה ועשו שקדמו בלידה הוא ד"א הקודם לתורה וזהו שנוהר בכבוד או"א הרבה שזהו מצד מדת ד"א ודבר שכל האומות ג"כ זהירים בו. כי זה דבר שהשכל האנושי גוזר בהגהנת ד"א.

He saw that he was a man of the field, and Yaakov dwelt in tents. He thought that this was the concept of *derech erez* preceding Torah, which is similar to the six days of labour which precede Shabbat. The two are intertwined, for if someone does not work before Shabbat what will he eat on Shabbat?... If there is no *derech erez* there is no Torah, and Torah is only good with *derech erez*... He thought that Yaakov was Torah and Esav who preceded him in birth was *derech erez* that comes before Torah. This is why he was so careful about honouring his parents, because this comes from *derech erez*. It is something that all the non-Jews are also careful about because it is something that human logic dictates and is *derech erez*.

13. Rav Avraham Kook: *Orot HaKodesh* vol. 1 p. 97

בעלי הפנימיות משתוממים הם בעת שהחיצוניות נושאת את דגלה ברמה בחיים. אבל עליהם לדעת, כי הפנימיות היא אז רק אז מנצחת, כשהיא מוצאה לפניה עולם ערוך ומסודר, אברים בריאים, ולב אמיץ, חושים מפותחים, וסדרי יופי, נקיות וטהרה, מוסר נימוסי, ודרך ארץ, ומרץ. ואהבה לחיים ולעולם.

The ‘masters of the inner Torah’ are amazed when the ‘externals’ raise their flag high in life. But they should know that the internal way can only succeed then, when it finds a world prepared before it and arranged, with healthy limbs and a strong heart, developed senses and concepts of beauty, cleanliness, purity, ethics, *derech erez* and effort, love of life and of the world.